

ΑΠΟΦΑΣΗ 42/2022

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Ολομέλειας στην έδρα της την Τετάρτη 10-11-2021 και ώρα 12:00 μ.μ. μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν, ο Πρόεδρος Κωνσταντίνος Μενουδάκος, το τακτικό μέλος της Αρχής Σπυρίδων Βλαχόπουλος ως εισηγητής και τα τακτικά μέλη της Αρχής Χαράλαμπος Ανθόπουλος και Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης. Παρούσα, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ήταν η Στεφανία Πλώτα, ειδική επιστήμονας-δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητή και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα κατωτέρω:

Με την υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5347/30-07-2020 καταγγελία που υπέβαλε στην Αρχή ο Α (εφεξής «καταγγέλλων») στρέφεται κατά α. του Δημάρχου Υ (εφεξής «καταγγελλόμενος» ή «Δήμος»), β. του Συντονιστή Φ, γ. της Ειδικής Επιτροπής Άρθρου 152 Ν.3463/2006 της Οίκοθεν Αποκεντρωμένης Διοίκησης, και δ. της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Υ, για παραβάσεις των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και του Ν. 4624/2019. Με την καταγγελία προβάλλονται και παραβάσεις του αστικού, διοικητικού και ποινικού δικαίου, εκ των οποίων η Αρχή εξετάζει μόνο τη μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού

χαρακτήρα του καταγγέλλοντος και την τυχόν παράνομη επεξεργασία απόφασης ποινικού δικαστηρίου στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της.

Ειδικότερα, ο καταγγέλλων αναφέρει ότι ο Δήμαρχος Υ με την υπ' αριθ. ... Διοικητική Πράξη έκανε δεκτή την αίτηση περί αλλαγής του επωνύμου της ενήλικης κόρης του από «Α» σε «Β» που είναι το επώνυμο της μητέρας της, με την οποία ο καταγγέλλων έχει συναινετικώς διαζευχθεί το ... Ο καταγγέλλων αναφέρει ότι η εν λόγω Διοικητική Πράξη είναι ακυρώσιμη, όχι μόνο ως παράνομη και, συγκεκριμένα, ως μη πληρούσα την αντικειμενική υπόσταση των σχετικών διατάξεων αλλά και επειδή θεμελίωσε τη νομιμότητά της με την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος-πατρός της αιτούσης, με βάση προσκομισθέντα στοιχεία ποινικών αποφάσεων του Αρείου Πάγου που τον αφορούν, χωρίς τη συναίνεσή του. Περαιτέρω, ο καταγγέλλων ισχυρίζεται ότι ο Δήμος, επικαλούμενος το άρθρο 5 του Ν.4624/2019 αρνείται να του παράσχει πρόσβαση και να του χορηγήσει αντίγραφα της Διοικητικής Πράξης και όλων των σχετικών εγγράφων που σχετίζονται με την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων. Σε συνέχεια της εν λόγω Πράξης του Δήμου, ο καταγγέλλων αναφέρει ότι απερρίφθησαν : i. η Ειδική Διοικητική Προσφυγή κατ' άρθρα 118 του Ν.4555/2018 και 25 ΚΔΔιαδ ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α. της Φ για πρόσβαση στα έγγραφα, με την αιτιολογία ότι η έγγραφη απάντηση του Δήμου επί αυτού δεν είναι εκτελεστή διοικητική πράξη κατά την έννοια του διοικητικού δικαίου, ii. η προσφυγή ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του Ν. 3463/2006 ως νόμω αβάσιμη με την ίδια υπό σημείο (i) ανωτέρω αιτιολογία, iii. η αίτηση χορήγησης Εισαγγελικής Παραγγελίας για πρόσβαση στη Διοικητική Πράξη και στα στοιχεία του φακέλου με την αιτιολογία ότι ο καταγγέλλων θεωρείται τρίτος ως προς τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα της κόρης του, ενώ ο ίδιος υποστηρίζει ότι ο πατέρας δεν δύναται να είναι τρίτος σε σχέση με την κόρη του. Ισχυρίζεται επίσης ότι η άρνηση ικανοποίησης των ανωτέρω αιτημάτων, του στερούν τη δυνατότητα «προσφυγής ακυρώσεως» της Πράξης του Δήμου και εντείνεται η πραγματική βλάβη που υφίσταται η κόρη του και διευρύνεται η δυσφήμιση του προσώπου του. Για τους λόγους αυτούς αιτείται την παρέμβαση της Αρχής, ώστε ο Δήμος να του χορηγήσει όλα τα ειδικής κατηγορίας προσωπικά του δεδομένα που έτυχαν επεξεργασίας υπό

του Δήμου, καθώς και τη Διοικητική Πράξη και όλα τα συναφή με την επεξεργασία αυτή έγγραφα του φακέλου, ιδίως δε τις σχετικές γνωμοδοτήσεις.

Η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης της ανωτέρω καταγγελίας απέστειλε το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/5347-1/27-10-2020 έγγραφο μόνο στον Δήμο Υ ως υπεύθυνο επεξεργασίας αναφορικά με τις καταγγελλόμενες πράξεις επεξεργασίας, προκειμένου να παράσχει τις απόψεις του. Ο καταγγελλόμενος Δήμος με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7777/11-11-2020 έγγραφο ανέφερε ότι: i. η κόρη του καταγγέλλοντος με την υπ' αρ. πρωτ. ... αίτησή της αιτήθηκε την αλλαγή του επωνύμου της, προσκομίζοντας η ίδια τα στοιχεία-έγγραφα θεμελίωσης και αιτιολόγησης του αιτήματος, όπως η απόφαση του Αρείου Πάγου, ii. ο Δήμος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 2573/1953, όπως συμπληρώθηκαν από αυτές της παρ. 1 αρ. 8 του ν. 2130/1993, και την απόφαση του ΥΠΕΣ με αρ. 78810/18-12-1984, σε συνδυασμό με τη με αρ. Φ.42301/12167/95 απόφαση του ΥΠΕΣ παρ. Γ, εδ. 1, 2, 3, 4, καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 & 2 ν. 2119/1993, εξέδωσε την υπ' αρ. πρωτ. ... απόφασή του περί αλλαγής επωνύμου της κόρης του καταγγέλλοντος, iii. ο Δήμαρχος οφείλει, ως αποκλειστικά αρμόδιο όργανο, να εκτιμά τους λόγους που επικαλείται ο αιτών τη μεταβολή του επωνύμου του και ελέγχει αποκλειστικά και μόνο αν με αυτήν θίγεται η δημόσια τάξη και όχι εάν εν προκειμένω θίγονται οι σχέσεις πατέρα-ενήλικης κόρης, χωρίς να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη τρίτου προσώπου, iv. οι δημόσιοι φορείς επιτρέπεται να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος, που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας και ως εκ τούτου η χρήση των προσωπικών δεδομένων που επικαλείται ο καταγγέλλων κρίθηκε απαραίτητη για την έκδοση της πράξης του τότε Δημάρχου Υ, v. *«στην υπό κρίση απόφαση δεν περιέχονται προσωπικά δεδομένα του καταγγέλλοντος και ουδέποτε ο Δήμος προέβη σε επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων, κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας. Αντιθέτως, τόσο τα προσωπικά δεδομένα της θυγατέρας του καταγγέλλοντος, η οποία τυγχάνει και το υποκείμενο επεξεργασίας αυτών, όσο και τα στοιχεία – έγγραφα που προσκόμισε η αιτούσα στο Δήμο μας, για να θεμελιώσει και να αιτιολογήσει το αίτημά της και αφορούν τον καταγγέλλοντα (όπως η απόφαση του ποινικού τμήματος του Αρείου*

Πάγου), ουδέποτε δημοσιοποιήθηκαν από τη διοίκηση και ουδείς τρίτος έλαβε γνώση αυτών», και νί. ο καταγγέλλων αιτήθηκε την ανάκληση της Διοικητικής Πράξης χωρίς να θεμελιώνει έννομο συμφέρον.

Στη συνέχεια, ο καταγγέλλων αντέκρουσε με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/628/25-01-2021 έγγραφο τις ανωτέρω απόψεις του Δήμου, τις οποίες είχε αιτηθεί και είχε λάβει από την Αρχή, αναφέροντας ότι i. κατά το άρθρο 10 του ΓΚΠΔ, η επεξεργασία δεδομένων που αφορούν ποινικές καταδίκες και αδικήματα, διενεργείται μόνο υπό τον έλεγχο επίσημης αρχής και η έννοια του νόμου «επίσημη αρχή ή δημόσια αρχή» αναφέρεται αποκλειστικά «στις δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την πρόληψη, τη διερεύνηση ανίχνευση ή δίωξη ποινικών αδικημάτων ή την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων» σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/680, άρθρα 1, 2, 3 και Ν. 4624/2019, αρ. 43 και 44 και, ως εκ τούτου, ο Δήμος παρανόμως επεξεργάστηκε τα εν λόγω δεδομένα που τον αφορούν, ii. «η από ... ενηλικιωθείσα κόρη μου καταθέτει την αίτηση αλλαγής την, ήτοι σχεδόν .. μήνες μετά που ο πατήρ είχε αυθεντική κατά το νόμο γνώση, λόγω της γονικής μέριμνας, όλων των προστατευόμενων προσωπικών δεδομένων της κόρης μου [...] καμία νομική επιρροή δεν έχει, στην υπό κρίση υπόθεση, ο εσφαλμένος ισχυρισμός του Δήμου ότι ο πατήρ έχει την ιδιότητα του «τρίτου» έναντι της κόρης. Ο πατήρ ουδέποτε αποκτά την ιδιότητα του «τρίτου» έναντι του τέκνου, ακόμη και του ενηλικιωθέντος», iii. αιτείται εκ νέου την πρόσβαση στο σύνολο του φακέλου που διατηρείται στον Δήμο και την άσκηση όλων των εξουσιών της Αρχής έναντι του Δήμου, των θεσμών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Υ για ενέργειες και παραλείψεις σε σχέση με τον ΓΚΠΔ.

Ακολούθως, η Αρχή με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞΕ/678/19-02-2021 έγγραφο αιτήθηκε περαιτέρω διευκρινίσεις από τον Δήμο Υ, διαβιβάζοντας και το έγγραφο αντίκρουσης του καταγγέλλοντος και ο Δήμος απάντησε με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1557/04-03-2021 έγγραφο, στο οποίο ανέφερε ότι i. η αιτούσα αλλαγή επωνύμου προσκόμισε μία απόφαση ποινικού τμήματος του Αρείου Πάγου, προκειμένου να θεμελιώσει όσα ανέφερε στην αίτησή της, ii. σύμφωνα με το Ν.Δ. 2573/53, το υπ' αρ. πρωτ. Φ131360/22379/13/8-11-2013 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών και την υπ' αρ. Φ.42301/12167/1995 Υ.Α., η διοικητική διαδικασία αλλαγής επωνύμου, αποσκοπεί

στην επίλυση σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούνται από τη χρήση του συγκεκριμένου επωνύμου και ένας από τους σοβαρούς λόγους που μπορούν να δικαιολογήσουν την αλλαγή του επωνύμου είναι και όταν αυτό είναι κακής φήμης, εξαιτίας πράξεων άλλου προσώπου, απαιτείται δε η απόδειξη σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούνται από τη χρήση του συγκεκριμένου επωνύμου και στην αίτηση πρέπει να ορίζεται λεπτομερώς ο σκοπός για τον οποίο επιδιώκεται η μεταβολή. Στην επίμαχη περίπτωση, η εν λόγω δικαστική απόφαση συνεκτιμώμενη με το περιεχόμενο της αιτήσεως και τα λοιπά προσκομιζόμενα από την αιτούσα έγγραφα οδήγησε στην έκδοση της διοικητικής πράξης, iii. η χρήση των προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος εκ μέρους της διοίκησης ήταν οφειλόμενη και απαιτούμενη, εφόσον αυτά αποτελούσαν μέρος του διοικητικού φακέλου και πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της εκτέλεσης των καθηκόντων και της αποκλειστικής αρμοδιότητας του Δημάρχου για την άσκηση δημόσιας εξουσίας, που του έχει ανατεθεί από τον νόμο και, επομένως, ορθά η αιτούσα προσκόμισε τα υπό κρίση δημόσια έγγραφα και η διοίκηση τα εξέτασε, iv. με βάση τις από ..., ... και ... αιτήσεις του καταγγέλλοντος προς τον Δήμο περί χορήγησης των αντιγράφων του φακέλου, προκύπτει και αποδεικνύεται ότι το αίτημα του καταγγέλλοντος ήταν η χορήγηση του συνόλου του διοικητικού φακέλου και ουδέποτε περιόρισε το αίτημα αυτό, ζητώντας την πρόσβασή του σε έγγραφα που αφορούν μόνο προσωπικά του δεδομένα και v. θα κριθούν ενώπιον των αρμόδιων αρχών και δικαστηρίων οι ανυπόστατες και συκοφαντικές κατηγορίες εις βάρος των στελεχών της Νομικής υπηρεσίας του Δήμου για πλημμελή εκπλήρωση των καθηκόντων τους και την ατυχή σύνδεσή τους με τη δράση παραδικαστικού κυκλώματος.

Ο καταγγέλλων στη συνέχεια υπέβαλε το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3329/21-05-2021 Υπόμνημα, στο οποίο αναφέρει ότι i. «ο πατήρ "υποκείμενο δεδομένων" του όλου φακέλου», καθώς είναι υποκείμενο δεδομένων ειδικών κατηγοριών λόγω της επεξεργασίας υπό του Δήμου της απόφασης του Αρείου Πάγου που τον αφορά, καθώς και όλων των άλλων εγγράφων, διότι όλες οι πληροφορίες αναφέρονται στον καταγγέλλοντα ως «ταυτοποιημένο δια του ονόματος «Α» ή ταυτοποιήσιμο λόγω της πατρικής ιδιότητάς του και σχέσης με την αιτούσα κόρη, ισχυριζόμενος ότι η άρνηση πρόσβασης «είναι αντικείμενη στη λογική, στα πράγματα και στο νόμο», καθώς η

κόρη του ... μήνες μετά την ενηλικίωσή της «ανήκει στην οικογένεια που συν-
θεμελίωσε ο πατήρ μετά της μητρός της», καθώς και ότι όλες οι πληροφορίες και τα
έγγραφα που εισέφερε στον Δήμο [...] αφορούν την περίοδο πριν την ενηλικίωσή της
που αυθεντικά ο νόμος και κατά αμάχητο τεκμήριο ορίζει τον πατέρα ως αναγκαίο
γνώστη αλλά και νόμω υπεύθυνο για ότι κακό συντρέξει στο παιδί του. Επίσης,
σχετικά με τα ειδικής κατηγορίας δεδομένα που τον αφορούν επισημαίνει ότι η
επεξεργασία τους από κρατικό φορέα απαγορεύεται ακόμη και με τη μαχητά
τεκμηριωμένη συναίνεση της κόρης του, ii. η επεξεργασία υπό του Δήμου της
απόφασης του Αρείου Πάγου συνιστά παράβαση των διατάξεων του ΓΚΠΔ, χωρίς την
άμεση ενημέρωσή του, iii. «είναι διττά πεπλανημένη η αιτιολόγηση της
νομιμοποίησης του Δήμου ως προς το να κάνει χρήση της απόφασης του Αρείου
Πάγου. Αφενός μεν γιατί κάνει χρήση του νομοθετήματος 4624/2019 που δεν ίσχυε
κατά τον χρόνο της Διοικητικής Πράξης την ... και αφετέρου γιατί επενδύει στο
πρόσωπο του Δημάρχου Αστυνομικές και Δικαστικές εξουσίες -που δεν έχει νόμιμα-
καθιστώντας τον δημόσια εξουσία για διερεύνηση αδικημάτων που είναι αντικείμενα
της οδηγίας ΕΕ 2016/680 που νομοθετικά όλως ατέχνως ενσωμάτωσε το νομοθέτημα
4624/2019», iv. ο Δήμος αλλοίωσε την απόφαση του Αρείου Πάγου μέσω της
νόθευσής της, διότι κατά τον χρόνο επεξεργασίας της απόφασης είχε συντρέξει
εξάλειψη -την ...- του αξιοποίνου των κατηγοριών που παραθέτει ο Δήμος εις βάρος
του, v. ο Δήμος διαπράττει συκοφαντική δυσφήμιση εις βάρος του καταγγέλλοντος,
αποφαινόμενος για τη φήμη του επωνύμου «...», vi. «η απόφαση του Αρείου Πάγου
είναι και η βάση της προσφυγής του καταγγέλλοντος ενώπιον του ... ως υπόθεση Α vs
... για σημαντικές παραβάσεις της Ελληνικής δικαιοσύνης», vii. Το επώνυμο των
τέκνων ορίζουν οι γονείς με κοινή αμετάκλητη δήλωσή τους, κατ' άρθρο 1505ΑΚ και
είναι μη εφαρμοστέα η διάταξη που εφάρμοσε ο Δήμος για την αλλαγή επωνύμου,
και viii. ο Δήμος διέπραξε τα ίδια αδικήματα και στη δεύτερη κόρη του
καταγγέλλοντος, η οποία υπέβαλε και αυτή αίτηση για αλλαγή επωνύμου μετά την
ενηλικίωσή της στις

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή κάλεσε i. τον καταγγέλλοντα, Α και ii. τον Δήμο Υ, όπως
νομίμως εκπροσωπείται, να παραστούν στη συνεδρίαση της Ολομέλειας της Αρχής
στις 23-06-2021, προκειμένου να λάβει χώρα ακρόαση των καταγγελλομένων επί του

ενδεχόμενου παραβίασης της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στην εν λόγω συνεδρίαση, παρέστη ο καταγγέλλων και ως εκπρόσωπος του Δήμου Υ η ..., Νομική Σύμβουλος του Δήμου.

Οι παριστάμενοι, αφού ανέπτυξαν προφορικά τις απόψεις τους υπέβαλαν στην Αρχή εντός της ταχθείσας προθεσμίας, αφενός ο καταγγέλλων το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4431/05-07-2021 υπόμνημα και αφετέρου ο καταγγελλόμενος Δήμος το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4396/02-07-2021 υπόμνημα.

Ο καταγγέλλων κατά την ανωτέρω ακροαματική διαδικασία αλλά και με το υπόμνημά του επεσήμανε, μεταξύ άλλων, ότι τα προσωπικά δεδομένα που χρησιμοποίησε ο Δήμος, δηλαδή την απόφαση του Αρείου Πάγου κατά παράβαση του άρθρου 10 ΓΚΠΔ και όλα τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα που η κόρη του εισέφερε, εμπίπτουν στα προσωπικά δεδομένα του πατρός, καθώς αναφέρονται στο όνομα Α ή σε σχέση με τον πατέρα, και ο Δήμος δεν τήρησε τις αρχές του άρθρου 5 ΓΚΠΔ, ήτοι τις αρχές της νομιμότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας. Ισχυρίστηκε επίσης, ότι ο νόμος που εφαρμόστηκε αναφορικά με την αλλαγή επιθέτου δεν ίσχυε για την κόρη του γιατί δεν ήταν υποκείμενο του νόμου και ότι, επειδή τα δεδομένα που ίδια εισέφερε αφορούσαν χρόνο πριν από την ενηλικίωσή της, δεν θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν από τον Δήμο.

Ο Δήμος Υ, κατά την ανωτέρω ακροαματική διαδικασία αλλά και με το υπόμνημά του ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι i. Τα αιτήματα του καταγγέλλοντος από το έτος ... έως και το τρέχον έτος (ενώπιον της Αρχής) είχαν αντικείμενο την πρόσβασή του στο σύνολο του διοικητικού φακέλου τρίτου προσώπου, χωρίς ποτέ αυτά τα αιτήματα να περιορισθούν στη χορήγηση συγκεκριμένων εγγράφων ή εγγράφων που αφορούν μόνο προσωπικά του δεδομένα. Έναντι του δικαιώματος του καταγγέλλοντος υπερισχύουν καταφανώς το συμφέρον, τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες της κόρης του, που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού της χαρακτήρα (άρθρο 6 παρ. 1 στ ΓΚΠΔ). Τυχόν δε πρόσβασή του στο σύνολο των εγγράφων του διοικητικού της φακέλου (τρίτου προσώπου), θα αποκάλυπτε πληροφορίες, οι οποίες λόγω της φύσης τους, ιδίως λόγω των υπέρτερων εννόμων συμφερόντων της πρέπει να παραμείνουν απόρρητες (άρθρο 33 ν. 4624/2019), και θα επηρέαζε δραματικά τόσο την αιτούσα την αλλαγή επωνύμου σε προσωπικό

επίπεδο όσο και την ήδη επιβαρυσμένη οικογενειακή κατάσταση και σχέση. ii. Η χρήση προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος, ήτοι της δικαστικής απόφασης, που αφορά σε ποινική του καταδίκη, διενεργήθηκε υπό τον αποκλειστικό και πλήρη έλεγχο της Δημοτικής Αρχής (επίσημης αρχής), ενώ η επεξεργασία της όχι μόνο ήταν επιτρεπτή, αλλά και απαραίτητη για την αιτιολόγηση της εκδοθείσας διοικητικής πράξης περί αλλαγής επωνύμου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (ν.δ. 2753/53 και ΥΑ Φ.42301/12167/12-7-1995). iii. Ο καταγγέλλων είχε ενημερωθεί πολλαπλάκις προφορικά για τη χρήση της εν λόγω αποφάσεως, για τον σκοπό και τη νομική βάση της επεξεργασίας αυτής, για το γεγονός ότι δεν υπήρχαν άλλοι αποδέκτες, πλην της Δημοτικής Αρχής, οι οποίοι θα λάμβαναν γνώση αυτής, καθώς και για τον τρόπο περιέλευσής της εις την κατοχή του Δήμου (άρθρο 55 ν. 4624/19) γεγονός που δεν αμφισβητήθηκε ουδέποτε από τον καταγγέλλοντα. iv. επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τόσο του καταγγέλλοντος όσο και της θυγατέρας του, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 ήταν απολύτως νόμιμη, δεδομένου ότι αυτή κατέστη απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος, που εκτελέσθηκε κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που είχε ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας και συγκεκριμένα στο πλαίσιο εφαρμογής από τη Δημοτική Αρχή των διατάξεων του Ν.Δ. 2553/1953, οι οποίες αποσκοπούν στην επίλυση σοβαρών προβλημάτων, που δημιουργούνται από τη χρήση συγκεκριμένου επωνύμου. iv. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. Γ. της ΥΑ Φ. 42301/12167/12-7-1995 (ΦΕΚ Β'/608/1995), για την αλλαγή επωνύμου υποβάλλεται αίτηση του ενδιαφερομένου, στην οποία πρέπει να ορίζεται λεπτομερώς ο σκοπός για τον οποίο επιδιώκεται η μεταβολή, ενώ η αρμόδια διοικητική αρχή (Δήμαρχος) εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση με την οποία αποδέχεται ή απορρίπτει την αίτηση (παρ. 3 περ. Γ της άνω ΥΑ). Εφόσον δε, η αιτιολογία επιβάλλεται από τις σχετικές με την έκδοση της πράξης διατάξεις, πρέπει να υπάρχει έστω και συνοπτικά στο έγγραφο, στο οποίο διατυπώνεται η πράξη. Διαφορετικά μπορεί να προκύπτει και από τα στοιχεία του φακέλου, όπως στην προκειμένη περίπτωση. Περαιτέρω, απαιτείται εκ μέρους του αιτούντος η απόδειξη σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούνται από τη χρήση του συγκεκριμένου επωνύμου, ενώ ο έλεγχος από τη Δημοτική Αρχή της αιτήσεως περί αλλαγής επωνύμου και των συνημμένων αυτής εγγράφων για τη διαπίστωση της συνδρομής των επικαλούμενων σοβαρών λόγων ήταν επιβεβλημένος (βλ. έγγραφα

Υπ. Εσωτερικών με ΑΠ Φ131360/22379/13/8-11-2013 και Φ131360/4335/12/24-2-2012).

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγητή, η οποία αποχώρησε μετά από τη συζήτηση της υπόθεσης και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Από τις διατάξεις των άρθρων 51 και 55 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, εφεξής «ΓΚΠΔ») και του άρθρου 9 του νόμου 4624/2019 (ΦΕΚ Α' 137) προκύπτει ότι η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εποπτεύει την εφαρμογή των διατάξεων του ΓΚΠΔ, του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Περαιτέρω, από τις διατάξεις των άρθρων 57 παρ.1 στοιχ. στ' του ΓΚΠΔ και 13 παρ. 1 στοιχ. ζ' του νόμου 4624/2019 προκύπτει ότι η Αρχή έχει αρμοδιότητα να επιληφθεί της καταγγελίας του Α κατά του Δήμου Υ για τη μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν και να ασκήσει, αντίστοιχα, τις εξουσίες που της απονέμονται από τις διατάξεις των άρθρων 58 του ΓΚΠΔ και 15 του νόμου 4624/2019. Αντίθετα, το ζήτημα της νομιμότητας της απόφασης που εξέδωσε ο Δήμος εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Αρχής.
2. Το άρθρο 5 του ΓΚΠΔ καθορίζει τις αρχές επεξεργασίας που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, ορίζεται στην παράγραφο 1 ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα: *«α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα, διαφάνεια»), β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς (...), γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για*

τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία («ελαχιστοποίηση των δεδομένων») (...)).

3. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του ΓΚΠΔ «ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωσή του με τις αρχές της επεξεργασίας που καθιερώνονται στην παράγραφο 1 («λογοδοσία»)». Όπως έχει κρίνει η Αρχή, με τον ΓΚΠΔ υιοθετήθηκε ένα νέο μοντέλο συμμόρφωσης, κεντρικό σημείο του οποίου συνιστά η αρχή της λογοδοσίας στο πλαίσιο της οποίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να σχεδιάζει, εφαρμόζει και εν γένει λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και πολιτικές, προκειμένου η επεξεργασία των δεδομένων να είναι σύμφωνη με τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις. Επιπλέον, ο υπεύθυνος επεξεργασίας βαρύνεται με το ειδικότερο καθήκον να αποδεικνύει ο ίδιος και ανά πάσα στιγμή τη συμμόρφωσή του με τις αρχές του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ, τόσο ως προς το υποκείμενο των δεδομένων δια λόγους διαφάνειας της επεξεργασίας, όσο και, ιδίως, ενώπιον της εποπτικής Αρχής. Δεν είναι τυχαίο ότι ο ΓΚΠΔ εντάσσει τη λογοδοσία (άρθρο 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ) στη ρύθμιση των αρχών (άρθρο 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ) που διέπουν την επεξεργασία, προσδίδοντας σε αυτήν, τη λειτουργία ενός μηχανισμού τήρησής τους, αντιστρέφοντας κατ' ουσίαν το «βάρος της απόδειξης» ως προς τη νομιμότητα της επεξεργασίας (και εν γένει την τήρηση των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ), μεταθέτοντάς τη στον υπεύθυνο επεξεργασίας, ώστε να υποστηρίζεται βάσιμα ότι εκείνος φέρει το βάρος της επίκλησης και απόδειξης της νομιμότητας της επεξεργασίας. Έτσι, συνιστά υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας αφενός να λαμβάνει ο ίδιος τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ, αφετέρου, να αποδεικνύει ανά πάσα στιγμή την ανωτέρω συμμόρφωσή του, χωρίς μάλιστα να απαιτείται η Αρχή, στο πλαίσιο άσκησης των ερευνητικών-ελεγκτικών εξουσιών της, να υποβάλλει επιμέρους-εξειδικευμένα ερωτήματα και αιτήματα προς διαπίστωση της συμμόρφωσης.
4. Περαιτέρω, ενόψει και του άρθρου 8 παρ. 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του άρθρου 9Α του Συντάγματος και της αιτιολογικής σκέψης 4 του ΓΚΠΔ, το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο, αλλά εκτιμάται σε σχέση με τη λειτουργία του στην κοινωνία και σταθμίζεται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα,

σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Ο ΓΚΠΔ σέβεται όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις ελευθερίες και αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη, όπως κατοχυρώνονται στις Συνθήκες, ιδίως τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, της κατοικίας και των επικοινωνιών, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, την επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου και την πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία.

5. Σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 4 του ΓΚΠΔ νοούνται ως «*δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων»): το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου» και ως «υπεύθυνος επεξεργασίας ... η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».*
6. Κατά την αιτιολογική σκέψη 26 του Προοιμίου του Γενικού Κανονισμού «*Οι αρχές της προστασίας δεδομένων θα πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε πληροφορία η οποία αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο».* Σύμφωνα με τη Γνώμη 4/2007 της ΟΕ 29, ο όρος «*δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα*» περιλαμβάνει πληροφορίες που άπτονται της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής των ατόμων υπό στενή έννοια, αλλά και πληροφορίες που αφορούν οποιαδήποτε δραστηριότητα του ατόμου, όπως εργασιακές σχέσεις ή την οικονομική ή κοινωνική συμπεριφορά του ατόμου, ενώ «*από την άποψη της φύσης της πληροφορίας, η έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα περιλαμβάνει κάθε είδος δηλώσεων για ένα πρόσωπο. Καλύπτει τόσο «αντικειμενικές» πληροφορίες, όπως η παρουσία μιας ορισμένης ουσίας στο αίμα του, όσο και «υποκειμενικές» πληροφορίες, γνώμες ή εκτιμήσεις.[...] Οι*

πληροφορίες δεν είναι αναγκαίο να είναι αληθείς ή αποδεδειγμένες για να χαρακτηρισθούν ως «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα». Πράγματι, οι κανόνες προστασίας δεδομένων προβλέπουν ήδη ότι κάποιες πληροφορίες ενδέχεται να είναι εσφαλμένες και παρέχουν το δικαίωμα στο πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα να έχει πρόσβαση σ' αυτές τις πληροφορίες και να τις αμφισβητήσει μέσω κατάλληλων μέσων έννομης προστασίας». Περιλαμβάνει συνεπώς πληροφορίες για άτομα, άσχετα με τη θέση ή ιδιότητα τους, που είναι διαθέσιμες σε οποιαδήποτε μορφή. Οι πληροφορίες μπορούν να θεωρηθούν ότι «αναφέρονται» σε ένα άτομο όταν σχετίζονται με αυτό το άτομο, δηλαδή όταν λόγω του περιεχομένου τους, του σκοπού τους ή του αποτελέσματός τους συνδέονται με συγκεκριμένο πρόσωπο, και η χρησιμοποίησή τους είναι ικανή να έχει αντίκτυπο στα δικαιώματα και τα συμφέροντά του, όπως κρίθηκε στην Απόφαση Nowak του ΔΕΕ¹. Σύμφωνα με τη θέση που διατυπώθηκε στην εν λόγω Απόφαση, «η χρησιμοποίηση της εκφράσεως «κάθε πληροφορία» στο πλαίσιο του ορισμού του «δεδομένου προσωπικού χαρακτήρα», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας 95/46, αποτελεί ένδειξη του σκοπού του νομοθέτη της Ένωσης να προσδώσει ευρεία έννοια στον όρο αυτόν, η οποία δεν περιορίζεται στις ευαίσθητες ή προσωπικού χαρακτήρα πληροφορίες, αλλά μπορεί να καλύπτει ενδεχομένως κάθε είδος πληροφοριών, τόσο αντικειμενικών όσο και υποκειμενικών, με τη μορφή γνώμης ή εκτιμήσεως, υπό την προϋπόθεση ότι οι πληροφορίες «αφορούν» το ενδιαφερόμενο άτομο. Η τελευταία αυτή προϋπόθεση πληρούται όταν, λόγω του περιεχομένου της, του σκοπού της ή του αποτελέσματός της, η πληροφορία συνδέεται με συγκεκριμένο άτομο.[...] Η ίδια πληροφορία μπορεί να αφορά πολλά φυσικά πρόσωπα και να αποτελεί επομένως για αυτά δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο α', της οδηγίας 95/46, υπό την προϋπόθεση ότι η ταυτότητα των εν λόγω ατόμων είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί.»

7. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 1, 3 και 4 ΓΚΠΔ: «1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας επιβεβαίωση για το κατά πόσον ή όχι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που

¹ Βλ. ΔΕΕ C-434/2016 υπόθεση Nowak κ. Data Protection Commissioner, της 20-12-2017 παρ. 34-39.

το αφορούν υφίστανται επεξεργασία και, εάν συμβαίνει τούτο, το δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και στις ακόλουθες πληροφορίες [...].β) τις σχετικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, γ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους κοινολογήθηκαν ή πρόκειται να κοινολογηθούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως τους αποδέκτες σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, [...] ζ) όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων, κάθε διαθέσιμη πληροφορία σχετικά με την προέλευσή τους, [...]. 3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει αντίγραφο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία. [...] 4. Το δικαίωμα να λαμβάνεται αντίγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 3 δεν επηρεάζει δυσμενώς τα δικαιώματα και τις ελευθερίες άλλων». Κατά την αιτιολ. Σκέψη 63 του ΓΚΠΔ «Το δικαίωμα αυτό δεν θα πρέπει να επηρεάζει αρνητικά τα δικαιώματα ή τις ελευθερίες άλλων, [...]. Ωστόσο, οι παράγοντες αυτοί δεν θα πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα την άρνηση παροχής κάθε πληροφορίας στο υποκείμενο των δεδομένων». Περαιτέρω, το άρθρο 32 του Ν. 4624/2019 εισάγει περιορισμούς στην υποχρέωση ενημέρωσης ως ακολούθως: «1. Η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφοι 1, 2 και 4 του ΓΚΠΔ δεν υφίσταται, όταν η παροχή των πληροφοριών: α) στην περίπτωση δημόσιων φορέων: αα) θα έθετε σε κίνδυνο την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων του υπευθύνου επεξεργασίας, με την έννοια του άρθρου 23 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε) του ΓΚΠΔ, ή ββ) θα έθετε σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια ασφάλεια και συνεπώς, το συμφέρον του υποκειμένου υποχωρεί. [...] 3. Η υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφοι 1 έως 4 του ΓΚΠΔ, εκτός από τις αναφερόμενες στο άρθρο 14 παράγραφος 5 του ΓΚΠΔ εξαιρέσεις, δεν ισχύει στον βαθμό που μέσω της εκπλήρωσής της θα αποκαλύπτονταν πληροφορίες, οι οποίες λόγω της φύσης τους, ιδίως λόγω των υπέρτερων έννομων συμφερόντων τρίτου, πρέπει να παραμείνουν απόρρητες». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 33 παρ. 4 του Ν.4624/2019 «το δικαίωμα ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 15 του ΓΚΠΔ δεν ισχύει, στον βαθμό που μέσω της ενημέρωσης θα αποκαλύπτονταν πληροφορίες,

οι οποίες σύμφωνα με διάταξη νόμου ή λόγω της φύσης τους, ιδίως λόγω των υπέρτερων έννομων συμφερόντων τρίτου, πρέπει να παραμείνουν απόρρητες».

8. Αναφορικά με το δικαίωμα πρόσβασης, ενόψει και των άρθρων 12 και 15 του ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 63 του ΓΚΠΔ, του άρθρου 33 του νόμου 4624/2019 που εισάγει, δυνάμει του άρθρου 23 του ΓΚΠΔ, περιορισμούς στο δικαίωμα πρόσβασης, όπως παγίως δέχεται η Αρχή, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν υφίστανται επεξεργασία, καθώς και να λαμβάνει γνώση αυτών, χωρίς να απαιτείται προς τούτο η επίκληση εννόμου συμφέροντος² και κάθε υποκείμενο των δεδομένων θα πρέπει να έχει δικαίωμα πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία συλλέχθηκαν και το αφορούν και να μπορεί να ασκεί το εν λόγω δικαίωμα ευχερώς και σε εύλογα τακτά διαστήματα, προκειμένου να έχει επίγνωση και να επαληθεύει τη νομιμότητα της επεξεργασίας. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δε, σε κάθε περίπτωση έχει υποχρέωση να απαντήσει, έστω και αρνητικά σε σχετικό αίτημα του υποκειμένου, ενώ η μη απάντηση αποτελεί αυτοτελή παραβίαση του ΓΚΠΔ. Επίσης, σύμφωνα με τη νομολογία της Αρχής³, το υποκείμενο ασκεί το δικαίωμα πρόσβασης χωρίς να απαιτείται η άσκηση του δικαιώματος να περιβληθεί συγκεκριμένο τύπο ή να ασκηθεί με πανηγυρικό τρόπο, ούτε να περιλαμβάνει τους λόγους για τους οποίους το υποκείμενο των δεδομένων ασκεί το εν λόγω δικαίωμα.
9. Στην υπό εξέταση υπόθεση, με βάση τα στοιχεία του φακέλου ο Δήμος Υ είναι υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στον διοικητικό φάκελο που αφορά την αίτηση της κόρης του καταγγέλλοντος για αλλαγή επωνύμου. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εν θέματι φάκελος που τηρεί ο καταγγελλόμενος Δήμος αφορά την αλλαγή του επωνύμου τρίτου προσώπου, δεν θα μπορούσε καταρχήν ο καταγγέλλων να θεωρηθεί υποκείμενο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο σύνολο των εγγράφων του εν θέματι φακέλου. Ωστόσο, στο μέτρο και στον βαθμό που υπάρχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον συγκεκριμένο φάκελο που αφορούν τον

² Βλ. ιδίως, αποφάσεις της Αρχής 32/2019, 144/2017 195/2014 193/2014 και 75/2011.

³ Βλ. Αποφάσεις Αρχής 16/2017, 36/2021.

καταγγέλλοντα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και έγγραφα που περιέχουν κρίσεις και απόψεις τρίτου προσώπου για τον ίδιο, ο Δήμος όφειλε να εξετάσει το αίτημα του καταγγέλλοντος στο πλαίσιο ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης, να διερευνήσει ποια από τα στοιχεία του φακέλου αποτελούν ταυτόχρονα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του καταγγέλλοντος και εάν συντρέχει νόμιμος λόγος μη χορήγησης αυτών, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το δικαίωμα πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν το υποκείμενο ασκείται χωρίς να απαιτείται να περιβληθεί συγκεκριμένο τύπο ή να ασκηθεί με πανηγυρικό τρόπο, σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, ούτε να περιλαμβάνει τους λόγους για τους οποίους το υποκείμενο των δεδομένων το ασκεί⁴ και θα πρέπει ο υπεύθυνος επεξεργασίας να ανταποκρίνεται σε αυτό ανεξαρτήτως της νομικής μορφής που έχει περιβληθεί το αίτημα.

10. Στην προκειμένη περίπτωση διαπιστώνεται ότι ασκήθηκε κατ' ουσίαν το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντος στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στα έγγραφα του φακέλου της αιτήσεως αλλαγής επωνύμου της κόρης του καταγγέλλοντος και ότι ο Δήμος δεν εξέτασε το σχετικό αίτημα παραβιάζοντας το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντος κατά τα άρθρα 15 παρ. 1 του ΓΚΠΔ και 33 του Ν.4624/2019.
11. Αναφορικά με την αρμοδιότητα του Δήμου να επεξεργαστεί απόφαση ποινικού δικαστηρίου εμπεριέχουσα δεδομένα που αφορούν τον καταγγέλλοντα για την έκδοση της Διοικητικής Πράξης αλλαγής επωνύμου της κόρης του καταγγέλλοντος, η οποία εκδόθηκε πριν από την έναρξη εφαρμογής ΓΚΠΔ, και συγκεκριμένα την... υπό το καθεστώς του Ν. 2472/1997, ο οποίος είναι συνεπώς εφαρμοστέος στην παρούσα υπόθεση. Σύμφωνα με τα άρθρα 2 στοιχ. β και 7^Α παρ. 1 στοιχ. α του Ν.2472/1997, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο διενέργειας της υπό κρίση επεξεργασίας, *«ευαίσθητα δεδομένα νοούνται τα δεδομένα που αφορούν [...] στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες» και «ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την*

⁴ Βλ. Αποφάσεις ΑΠΔ 16/2017, 36/2021

υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται άμεσα με σχέση εργασίας ή έργου ή με παροχή υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλει ο νόμος ή για την εκτέλεση των υποχρεώσεων από τις παραπάνω σχέσεις και το υποκείμενο έχει προηγουμένως ενημερωθεί. [...]».

Η ως άνω διάταξη θα πρέπει να ερμηνευθεί σε συνδυασμό με την, απορρέουσα από την αρχή της νομιμότητας, υποχρέωση των διοικητικών αρχών να ασκούν τις αρμοδιότητές τους. Εξάλλου, σύμφωνα με τη διοικητική διαδικασία αλλαγής επωνύμου που προβλέπεται στο Ν.Δ. 2573/1953 και την υπ' αρ. Φ.42301/12167/12-7-1995 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, όπως ερμηνεύεται στη διοικητική πρακτική (βλ. υπ' αρ. Φ131360/4335/12 και Φ131360/22379/13 Έγγραφα του Υπουργείου Εσωτερικών), η αλλαγή επωνύμου αποσκοπεί στην επίλυση σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούνται από τη χρήση του και απαιτείται εκ μέρους του αιτούντος την αλλαγή επωνύμου η απόδειξη των εν λόγω σοβαρών προβλημάτων που δημιουργούνται από τη χρήση του συγκεκριμένου επωνύμου. Κατά συνέπεια, εφόσον η Δημοτική Αρχή κρίνει απαραίτητο για την εξέταση της αιτήσεως περί αλλαγής επωνύμου να λάβει υπόψη της την εν λόγω, συνημμένη στην αίτηση, απόφαση του Αρείου Πάγου, για τη διαπίστωση της συνδρομής των επικαλούμενων σοβαρών λόγων, η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εμπεριέχονται στην απόφαση αυτή πραγματοποιείται καταρχήν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του Δήμου Υ. Στη συγκεκριμένη υπόθεση, ειδικότερα, από τα στοιχεία του φακέλου και την ακροαματική διαδικασία προέκυψε όμως ότι ο καταγγέλλων ως υποκείμενο των δεδομένων που εμπεριείχοντο στην απόφαση του Αρείου Πάγου δεν είχε ενημερωθεί πριν από την εν θέματι επεξεργασία, η παράλειψη δε αυτή ενημέρωσης του υποκειμένου των ευαίσθητων δεδομένων που αφορούν ποινική καταδίκη συνιστά παραβίαση των κατά τα ανωτέρω εφαρμοστέων στην εξεταζόμενη υπόθεση διατάξεων του άρθρου 7^Α παρ. 1 στοιχ. α του Ν.2472/1997. Ωστόσο, ο έλεγχος της νομιμότητας της απόφασης του Δήμου, δεν ανήκει στην αρμοδιότητα της Αρχής.

12. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η Αρχή διαπιστώνει ότι:

α. Ο Δήμος, ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεν ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντος στο μέτρο και στον βαθμό που δύναται να το ικανοποιήσει, κατά παράβαση του άρθρου 15 του ΓΚΠΔ, καθώς απάντησε αρνητικά στα αιτήματα του καταγγέλλοντος χωρίς να εξετάσει προσηκόντως το αίτημα ως δικαίωμα πρόσβασης με βάση το άρθρο 15 του ΓΚΠΔ.

β. Συντρέχει περίπτωση άσκησης των κατά το άρθρο 58 παρ. 2 ΓΚΠΔ διορθωτικών εξουσιών της Αρχής για τη μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης του καταγγέλλοντος.

γ. Σύμφωνα με το άρθρο 58 παρ. 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 83 παρ. 2 ΓΚΠΔ, προς επίτευξη των σκοπών συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του ΓΚΠΔ αρκεί η επιβολή των διορθωτικών μέτρων της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 58 ΓΚΠΔ, χωρίς να χρειάζεται η επιβολή διοικητικού προστίμου.

δ. Κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 58 παρ. 2 εδ. γ' ΓΚΠΔ επιβάλλεται να δώσει η Αρχή εντολή στον Δήμο Υ ως υπεύθυνο επεξεργασίας να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019 ικανοποιώντας το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντος.

ε. Επιβάλλεται να απευθύνει, κατ' άρθ. 19 παρ. 1 στοιχ. γ' του Ν.2472/1997, στον υπεύθυνο επεξεργασίας σύσταση για την παράλειψη ενημέρωσης του υποκειμένου για την επεξεργασία της Απόφασης του Αρείου Πάγου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η ΑΡΧΗ

A. Επιβάλλει με βάση το άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. β' του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 επίπληξη στον Δήμο Υ για την παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.

B. Δίνει με βάση το άρθρο 58 παρ. 2 στοιχ. γ' του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 εντολή στον Δήμο Υ όπως ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του

καταγγέλλοντος κρίνοντας κατά περίπτωση για κάθε ζητούμενο έγγραφο στο πλαίσιο της εξεταζόμενης καταγγελίας ως υπεύθυνος επεξεργασίας σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας του άρθρου 5 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.

Γ. Απευθύνει με βάση το άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. γ' του Ν.2472/1997 σύσταση στον Δήμο Υ για την παράλειψη ενημέρωσης του καταγγέλλοντος για την επεξεργασία της απόφασης του Αρείου Πάγου σύμφωνα με το άρθρο 7^Α παρ. 1 στοιχ. α' του ν. 2472/1997.

Ο Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Μενουδάκος

Η Γραμματέας

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου